

prima instanță: A. Negru
instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, A. Albu

nr. 2ra-2666/15

ÎNCHEIERE

28 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Valentina Clevadi

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Artur Șerban

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Artur Șerban împotriva lui Vasilii Șerban cu privire la recunoașterea certificatului de moștenitor legal nuli și constatarea faptului acceptării succesiunii

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2013 prin care a fost admis apelul declarat de Vasilii Șerban, casată hotărârea Judecătoriei Soroca din 11 iunie 2010 și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 03 martie 2010, Artur Șerban a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasilii Șerban, intervenient accesoriu Leova Șerban cu privire la recunoașterea certificatului de moștenitor legal nuli și constatarea faptului acceptării succesiunii.

În motivarea acțiunii a invocat că Ivan Șerban, născut la 24 ianuarie 1922 și decedat la 25 aprilie 1981 și Zinaida Șerban, născută la 08 august 1924 și decedată la 30 septembrie 1989, i-au fost buneii de pe tată.

Afirmă că până la deces, buneii au avut în proprietatea lor comună în devălmășie casa de locuit cu construcțiile auxiliare situate în or. Soroca, str. Calea Bălțului, 7, care, ulterior în cadrul înregistrării masive provizorii, au primit numerele cadastrale: 7801110.327.01, 7801110.327.02, 7801110.327.03 și 7801110.327.04.

Relatează că prin contractul de donație nr. 1971 din 02 iunie 1973, Ivan Șerban a donat partea sa ce-i revenea (50 %) din aceste bunuri imobile feciorilor săi Vasilii Șerban și Leova Șerban, în părți egale. Astfel, pârâtul a devenit proprietar a 25 % din aceste bunuri imobile.

Menționează că Preida Leova, ulterior i-a donat prin contractul de donație nr. 1092 din 22 aprilie 1983 Zinaidei Șerban ale sale 25 % din aceste bunuri

imobile, astfel, Zinaida Șerban devenind proprietar a 75 % din aceste bunuri imobile.

Indică că după decesul bunicului, la 04 decembrie 1985, bunica a întocmit testamentul autentificat notarial cu nr. 3459 în aceeași zi, prin care i-a testat reclamantului toată averea ce îi aparținea la ziua decesului.

Susține că bunica Zinaida Șerban a decedat la 30 decembrie 1989 și după decesul ei, dânsul a primit în conducere operativă cele 75 % din bunurile imobile nominalizate.

Remarcă că nu a cunoscut despre faptul că urma să se adreseze la notar în termen de 6 luni pentru a obține certificatul de moștenitor testamentar.

Menționează că în vara anului 1990, pârâtul a luat toate documentele, inclusiv și testamentul scris pe numele reclamantului, zicându-i că merge să înregistreze moștenirea.

Deși, cunoștea despre existența testamentului, pârâtul a mers singur la notar, promițându-i că va înregistra 25 % din aceste bunuri pe numele său, iar celelalte 75 % pe numele reclamantului.

Remarcă că recent, a aflat despre faptul că pârâtul l-a mințit și folosindu-se de încrederea acordată, a ascuns testamentul lăsat și faptul existenței tatălui acestuia, care făcea parte din moștenitorii legali de aceeași clasă cu pârâtul, obținând astfel certificatul de moștenitor legal nr. 2325 din 11 iulie 1990, pe care l-a înregistrat la OCT Soroca nr. 780111030 7.01, în baza căruia a înregistrat dreptul său de proprietate și asupra părții ce-i revine de fapt reclamantului.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1432 - 1433, 1449, 1499 - 1501, 1516 Cod civil și art. 166 - 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, declararea nulității certificatului de moștenitor legal nr. 2325 din 11 iulie 1990, constatarea faptului acceptării moștenirii de către el asupra masei succesoriale rămase după decesul Zinaidei Șerban, constituită din 50 % din bunurile imobile cu numerele cadastrale: 7801110.327.01, 7801110.327.02, 7801110.327.03 și 7801110.327.04, situate în or. Soroca, str. Calea Bălțului, 7.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 11 iunie 2010 a fost recunoscut nul certificatul de succesor legal nr. 2325 din 11 iulie 1990, constatat că Artur Șerban a acceptat conform testamentului succesiunea după decesul Zinaidei Șerban și deține în proprietate din averea succesorală amplasată în or. Soroca, str. Calea Bălțului, 7 următoarele bunuri: $\frac{3}{4}$ din casa de locuit cu suprafața de 69,7 m. p. și nr. cadastral 7801110.327.01, $\frac{3}{4}$ din construcție auxiliară cu suprafața de 28,4 m. p. și nr. cadastral 7801110.327.02, $\frac{3}{4}$ din construcție auxiliară cu suprafața de 81,9 m. p. și nr. cadastral 7801110.327.03 și $\frac{3}{4}$ din construcție auxiliară cu suprafața de 1,9 m. p. și nr. cadastral 7801110.327.04.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2013 a fost admis apelul declarat de Vasili Șerban, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea ca tardivă.

A fost încasat de la Artur Șerban în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 350 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2015 a fost corectată greșeala cu privire la anul emiterii hotărârii Judecătorei Soroca din decizia Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2013, numărul 2a-320/13, în pricina civilă la acțiunea lui Artur Șerban împotriva lui Vasilii Șerban, intervenientul accesoriu Leova Șerban cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și declararea certificatului de moștenitor legal nul ca tardivă prin înlocuirea sintagmei „hotărârea Judecătorei Soroca din 11 iunie 2012” cu sintagma „hotărârea Judecătorei Soroca din 11 iunie 2010”.

La 28 mai 2015, Artur Șerban a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Consideră că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 581 alin. (2) și alin. (5) Cod civil în redacția din 1964.

Susține că a acceptat succesiunea prin aceea că a intrat de fapt în posesia și administrarea bunurilor succesoriale.

Menționează că Vasilii Șerban îi este unchi, fratele tatălui său, iar buneii i-au donat 25 % din gospodărie, considerând că toți vor fi împreună.

Afirmă că Vasilii Șerban, având vocația de moștenitor legal de clasa I, a făcut declarație la organul notarial despre acceptarea succesiunii după mama sa, Zinovia Șerban.

Remarcă că el, având vocația de moștenitor testamentar, a intrat în posesia averii succesoriale din momentul decesului testatorului Zinovia Șerban, adică la 30 decembrie 1989.

Indică că testamentul din numele Zinoviei Șerban, întocmit în favoarea recurentului, a fost perfectat de notarul Radu Marco, care a eliberat și certificatul de moștenitor legal pe numele lui Vasilii Șerban, fără a verifica existența testamentului din numele defunctei, existența altor moștenitori cu dreptul la rezervă succesorală, acceptarea de fapt a succesiunii.

Remarcă că instanța de apel, în decizia recurată în mod eronat l-a indicat drept moștenitor legal de clasa I și fiu al defunctei Zinovia Șerban și a aplicat prescripția, lipsindu-l astfel de averea moștenită legal conform testamentului lăsat de defunctă.

Invocă că instanța de apel în mod eronat a aplicat prevederile legii cu privire la termenul de prescripție, indicând că certificatul de moștenitor legal pe numele lui Vasilii Șerban, pe care l-a contestat este opozabil terților, adică recurentului, de la momentul înregistrării lui la OCT, or, datele Cadastrului sunt publice.

Consideră că termenul de prescripție pentru contestarea certificatului de moștenitor legal pe numele lui Vasilii Șerban a început să curgă din momentul când a aflat despre acțiunile ilegale ale ultimului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 30 aprilie 2013, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 42), careva date despre recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Artur Șerban, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Artur Șerban, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Artur Șerban ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Artur Șerban se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi